

Etätyö ja matkailu –hanke:

Tutustumis- ja verkostointimatka Kuusamoon 19.-20.5.2023

Matkan teema: Työnantajien välinen yhteistyö ja työvoiman houkuttelu

Aiheita pohdittiin Kuusamon tutustumis- ja verkostointimatalla osallistujien kesken bussimatkojen aikana sekä lauantai-aamun (klo 10.-11.30) työpajassa. Tutustumiskäynneillä (Naturpolis, Kuusamon Hirsitalot, Kuusamon yrittäjät ja Pentik) aiheita myös nostettiin esille ja vaihdettiin kokemuksia alueen toimijoiden kanssa.

Teemaa lähestyttiin seuraavien kysymyksien kautta:

Miten yhteistyötä voitaisiin lisätä, jotta alueelle saadaan houkuteltua lisää työvoimaa ja mahdollistettua näin ympärivuotinen työllistyminen? Miten yritykset löytäisivät toisensa?

Yhteenvetoa keskusteluista:

Työpaikkatarjotin / Osaajapankki

- Yhtenä ratkaisuna edellä mainittuihin haasteisiin pohdittiin ns. työpaikkatarjotinta, alustaa, johon eri työnantajat tarjoaisivat erilaisia työmahdollisuuksia niin talvisesongille kuin lumettomalle ajalle. Alueelle tulevan olisi helpompaa miettiä vaihtoehtoja ympärivuotiseen asumiseen ja elämiseen alueella, kun työmahdollisuudet olisivat tiedossa jo valmiiksi korkeasesongin jälkeen kesäkaudelle ja mahdollisesti työsopimus kesällekin jo tehtynä. Työtarjousten pitäisi olla näkyvillä jo viimeistään syksyllä.
- Yritykset voisivat tehdä myös yhteistyötä tarjoamalla yhdessä työtä koko vuodelle (tee 9kk tätä ja 3kk tätä). Talvisesongin aikana alue työllistää matkailualan ammattilaisia (mm. majoitus- ja ravitsemuspalvelut, ohjelma- ja opastuspalvelut, hiihtokeskuspalvelut, liikenne ja kuljetus) ja lumettomalla ajalla töitä on tarjolla rakennus- ja hoitoalalla ja osittain myös metsätalouden puolella.
- Alustalla voisi olla myös osaajapankki, eli työntekijöiden ilmoittautumisalusta, jossa he voisivat kertoa taitojaan ja kiinnostustaan eri aloille.
- Todettiin, että henkilöstövuokrausyritykset voisivat olla yhteistyössä mukana mahdollisen alustan osalta. Julkisen sektorin toivottiin myös olevan mukana.
- Pohdittiin myös sitä, kuinka moni sesonkityöntekijöistä jäisi, jos olisi töitä tarjolla myös lumettomalle ajalle. Tätä asiaa ei ole selvitetty, mutta asiaa voitaisiin selvittää sesonkityönantajien kautta levitettävän kyselyn kautta. Paikallisille työnantajille tehtävän kyselyn kautta voitaisiin selvittää, millä aloilla olisi töitä myös kesällä touko-syyskuu –ajalle.

Etätyö ja matkailu –hanke:

Tutustumis- ja verkostointimatka Kuusamoon 19.-20.5.2023

Haasteita ja mahdollisuuksia

- Työpaikkatarjotinmalli ei valitettavasti ratkaise kaikkia ongelmia, koska esimerkiksi rakennusosalalla urakat vahvistuvat melko myöhään. Varsinaiset työt alkavat yleensä vapulta.
- Osa-aikatyö on lisääntynyt ja lisäksi on nähtävissä, että vapaa-aikaa arvostetaan enemmän. On havaittu jopa, että 100 % työajalla olevaan työpaikkaan ei tule hakemuksia, mutta jos tarjotaan 50 % työaikaa, paikka kiinnostaakin enemmän. Työmarkkinoille kaivataankin lisää joustoa, koska monien ihmisten elämä on nykyisin elämää pätkätöissä, elämä voi olla ”pilkottu osiksi”
- Palkka ei ole tarpeeksi hyvä motivaattori työntekijöiden houkutteluun, koska lähialueet (Norja ja Ruotsi) pystyvät tarjoamaan kilpailukykyisempiä palkkoja. Tästä syystä arvot nousevat yhä tärkeämpää asemaan – työllä täytyy olla merkitys.
- Ennakoasenteet pois, esim. kouluissakin rasismia, työmarkkinoilla ei voi olla
- Alanvaihtajat -> osa-aikaisen oppisopimuskoulutuksen mahdollisuus?
- Perehdytys: työelämätaitojen on koettu olevan yhä puutteellisempia ja tarvitaan yhä enemmän perehdytystä. Työntekijän on hyvä tietää liiketoiminnan talouslukuja, esimerkiksi mistä hänen palkkansa koostuu ja mitä hänen täytyy tehdä, jotta liiketoiminta on kannattavaa (esimerkki: täytyy myydä euro/minuutti, jotta ansaitsee tuntipalkkansa). Tavoitteet antavat työlle merkitystä.

Oppilaitosyhteistyö

- Ammattikoulutuksesta on kuulunut kokemuksia, että opiskelijat tekevät paljon itsenäisesti ja opettaja ei ole läsnä. Näin ollen elinkeinoelämän puolella on koettu, että vastuu opetuksesta ja perehdytyksestä on siirretty työnantajalle.
- Esimerkiksi maanrakennusalan opiskelijat kysyvät harjoittelupaikkoja tammikuussa, jolloin urakat eivät ole vielä vahvistuneet. Onko opettajilla tieto asiasta? Kuinka hyvin opettajat tuntevat elinkeinon ja olisiko opettajienkin syytä toisinaan tehdä lyhyitä ”harjoittelujaksoja kentällä”, jotta opetus pysyy mukana elinkeinon kehityksessä.
- Kansainvälisyys ja englanninkielinen opetus on lisääntynyt kaikilla luokka-asteilla ja tulee lisääntymään alueella mm. REDUn saaman englanninkielisen opetuksen luvan myötä. Tämän todettiin olevan hyvä asia, mutta se tuo myös haasteita, jos kansainvälisten opiskelijoiden perehdyttäminen mm. suomalaiseen kulttuuriin jää työnantajille.
- Todettiin, että oppilaitoksilla ja elinkeinoelämän edustajilla olisi syytä olla yhteinen työryhmä, jossa kokemuksia voidaan jakaa helpommin (ollut aikoinaan esim. REDUn kanssa käytössä)